




## FEBRUĀRA MĒNESĪ SOCIĀLĀ UZŅĒMUMA STATUSS PIEŠĶIRTS DIVIEM UZŅĒMUMIEM


### SIA BORŠČS

 Sociālais uzņēmums – kafejnīca, kas nodarbina un integrē Ukrainas civiliedzīvotājus. Darba pieredze Latvijā viņiem ļauj nopelnīt iztiku un saņemt psiholoģisko atbalstu gan no uzņēmuma vadības, gan no kafejnīcas apmeklētājiem.



Rīga

### SIA ZINOO

 Sociālais uzņēmums, kas izstrādās un ieviesīs digitālu platformu, kur ar neformālo izglītību saistītās organizācijas un uzņēmumi varēs izvietot savus izglītojošos piedāvājumus pedagogiem, skolām un ģimenēm, veicinot kritiskās domāšanas un zinātnes kapitāla veidošanu sabiedrībā.



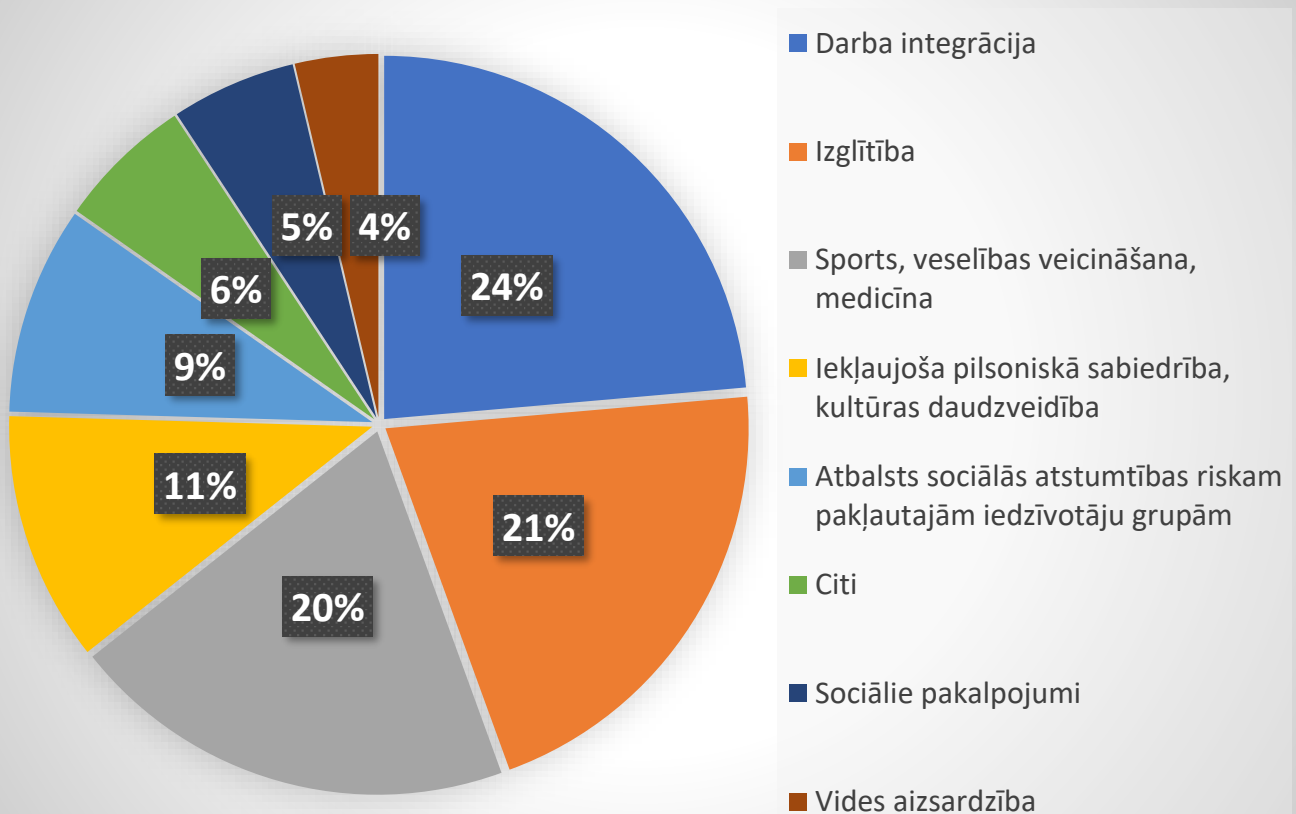
Valmieras novads

Šobrīd Latvijā ir reģistrēti un aktīvi darbojas 216 sociālie uzņēmumi un ar tiem var iepazīties Sociālo uzņēmumu katalogā [www.socuznemumi.lv](http://www.socuznemumi.lv)

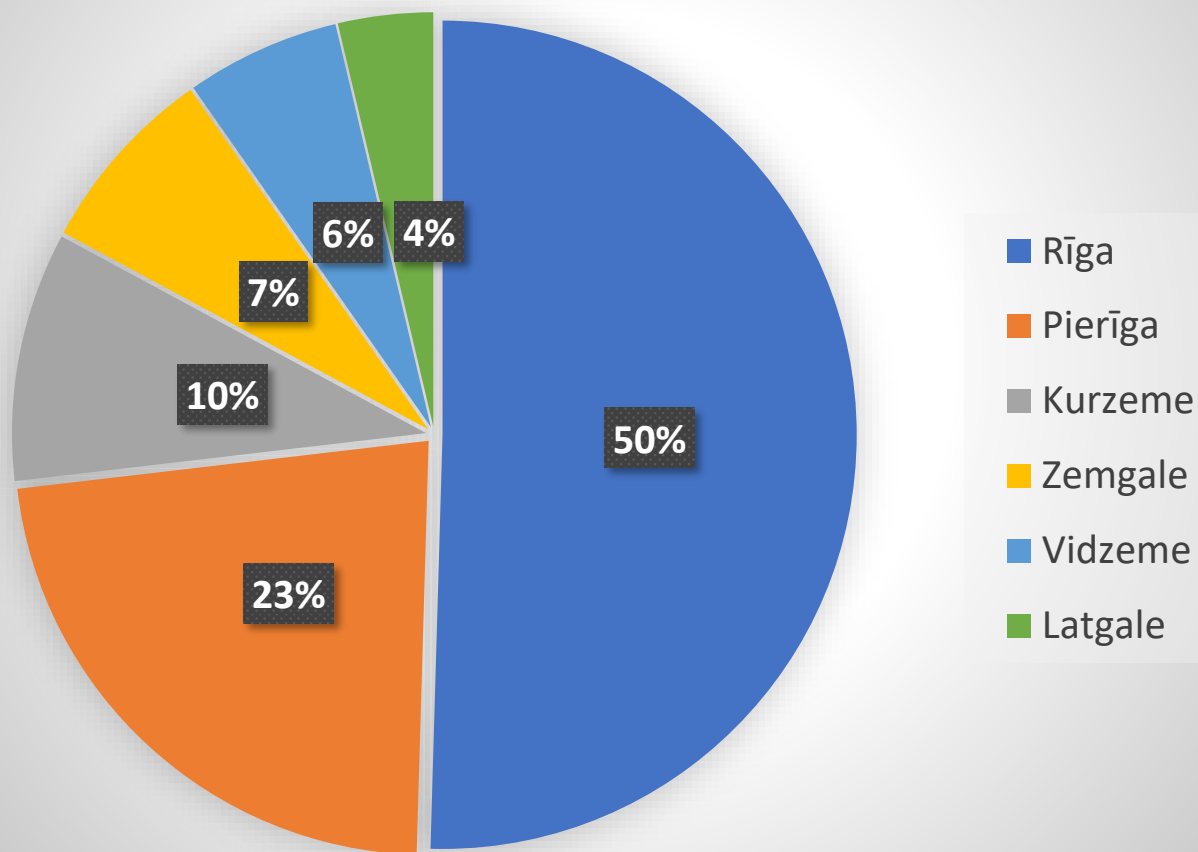
## AKTUĀLĀ STATISTIKA

2023.gada februāra beigās Latvijā kopā bija 216 aktīvi sociālie uzņēmumi

### SOCIĀLO UZŅĒMUMU IEDALĪJUMS PA JOMĀM



## SOCIĀLO UZŅĒMUMU IEDALĪJUMS PA REĢIONIEM



Vairāk informācijas par sociālajiem uzņēmumiem skatīt Labklājības ministrijas mājas lapā un Sociālo uzņēmumu reģistrā:  
[www.lm.gov.lv/lv/socialo-uznemumu-registrs](http://www.lm.gov.lv/lv/socialo-uznemumu-registrs)

## TURPINĀM IZMANTOT IESPĒJAS!

- **VSAOI kompensācijas – aicinām neatlikt uz pēdējo brīdi**

Sociālie uzņēmumi var saņemt kompensāciju par veikto Valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu (VSAOI) darba devēja daļu par nodarbinātajām personām ar invaliditāti un garīga rakstura traucējumiem un vienreizēju algas kompensāciju par pirmo pilno kalendāra mēnesi, ja augstāk minētā persona, uzsākot darba attiecības ar sociālo uzņēmumu, ir bijusi reģistrēta bezdarbnieka statusā. Kompensāciju var saņemt visi sociālie uzņēmumi (ne tika darba integrācijas sociālie uzņēmumi).

**Vairāk informācijas skatīt Labklājības ministrijas mājas lapā:**  
[www.lm.gov.lv/lv/vsaoi-kompensacijas](http://www.lm.gov.lv/lv/vsaoi-kompensacijas)

- **Konsultācijas biznesa plāna izstrādei**

Lai palīdzētu plānot uzņēmuma nākotni, Labklājības ministrija sniedz iespēju sociālajiem uzņēmējiem saņemt bezmaksas konsultācijas biznesa plāna izstrādei par tādām tēmām kā sociālā uzņēmējdarbība, finanses, mārketingi, grāmatvedība un nodokļi. Katrs sociālais uzņēmums var saņemt kopā ne vairāk kā 70 konsultācijas (konsultācijas ilgums – 1 stunda). Šādu iespēju ir izmantojuši 28 uzņēmumi (katrs uzņēmums izmantojis vidēji 25 konsultācijas).

**Vairāk informācijas skatīt Labklājības ministrijas mājas lapā:**  
[www.lm.gov.lv/lv/konsultacijas-socialajiem-uznemumiem-biznesa-plana-izstradei](http://www.lm.gov.lv/lv/konsultacijas-socialajiem-uznemumiem-biznesa-plana-izstradei)

## INFORMATĪVIE SEMINĀRI

Turpinot aktivitāšu ciklu "Attīstām sociālo uzņēmējdarbību kopā!", Latvijas Sociālās uzņēmējdarbības asociācija dodas ciemos pie visām Latvijas pašvaldībām, lai iepazīstinātu ar nozari un to, kā pašvaldības var radīt sociālajiem uzņēmumiem labvēlīgu vidi. Februārī apmeklētas 11 pašvaldības - Ādažu novads, Cēsis, Bauskas novads, Ķekavas novads, Limbažu novads, Saulkrastu novada pašvaldība, Smiltenes novada pašvaldība, Siguldas novada pašvaldība, Ropažu novada pašvaldība, Valmieras novads un Valkas novads.

Pašvaldībām ir atšķirīgi viedokļi un izpratne par sociālo uzņēmējdarbību, bet nodoms visiem viens - celt dzīves kvalitāti Latvijā.





Vairāk skatīt Latvijas Sociālās uzņēmējdarbības asociācijas Facebook kontā: <https://saite.lv/Oh!>

## PASĀKUMI LATVIJĀ

Latvijas Sociālās uzņēmējdarbības asociācija kopā ar Vidzemes plānošanas reģionu un Cēsu rajona lauku partnerību 23.februārī rīkoja domnīcu “Kā kopā varam stiprināt un attīstīt sociālo uzņēmējdarbību Vidzemē?”. Domnīcā pulcējās Vidzemes sociālie uzņēmēji, dažādu organizāciju un pašvaldību pārstāvji, kam ir vēlšanās, iespēja un resursi stiprināt un attīstīt sociālo uzņēmējdarbību. Vērtīgas sarunas, satikšanās un idejas tālākam darbam!

**Domnīcas mērķis** bija diskutēt par katras iesaistītās puses lomu un sagatavot iespējamās rīcības plānus, lai stiprinātu un attīstītu sociālo uzņēmējdarbību Vidzemes reģionā.



Vairāk par pasākumu Latvijas Sociālās uzņēmējdarbības asociācijas Facebook kontā: <https://saite.lv/Pgy>

## DARBŅĪCA PAŠVALDĪBĀM

Aktivitāšu cikla "Attīstām sociālo uzņēmējdarbību kopā!" ietvaros Latvijas Sociālās uzņēmējdarbības asociācija kopā ar Iepirkumu uzraudzības biroju un Sabiedriskās politikas centru PROVIDUS 24. februārī plkst.10.00 aicināja Zemgales reģiona pašvaldību pārstāvjus uz darbnīcu "SOCIĀLI ATBILDĪGI PUBLISKIE IEPIRKUMI - ieguvumi, riski, piemēri, prakse". Pasākumā tika skaidrota sociāli atbildīgu publisko iepirkumu būtība un ieguvumi pašvaldībām, stāstīts par sociāli atbildīga publiskā iepirkuma ieviešanas un piemērošanas praktiskajiem un juridiskajiem aspektiem, labās prakses piemēriem, riskiem, kā arī notika praktiskais darbs.



Martā notiks vēl 4 darbnīcas. Uz katra reģiona pasākumu tiek aicinātas visas attiecīgā reģiona pašvaldības.

Pedalīties aicināti priekšsēdētāji, priekšsēdētāju vietnieki, izpilddirektori, izpilddirektoru vietnieki, iepirkumu un attīstības nodaļu speciālisti, juristi, kā arī citi pašvaldības speciālisti un interesenti.

**Plašāka informācija un pieteikšanās Latvijas Sociālās uzņēmējdarbības asociācijas mājaslapā: [www.sua.lv/pasvaldibas-aicinatas-uz-darbnicam-par-sociali-atbildigiem-publiskajiem-iepirkumiem/](http://www.sua.lv/pasvaldibas-aicinatas-uz-darbnicam-par-sociali-atbildigiem-publiskajiem-iepirkumiem/)**



## FEBRUĀRA INTERVIJA



**Uldis Vītolņš** – Reģionālo attīstības centru apvienības izpilddirektors.

Uldis kopš 2018.gada ir Labklājības ministrijas Sociālo uzņēmumu komisijas loceklis. Komisija izvērtē pretendenta atbilstību sociālā uzņēmuma statusam vai jau reģistrēta sociālā uzņēmuma darbības atbilstību.

### ? Kāda ir Tava personīgā saistība ar sociālo uzņēmējdarbību?

Pirms 10 gadiem es darbojos nevalstiskā organizācijā, kas realizēja Erasmus projektu par sociālo uzņēmējdarbību. Divu gadu laikā projekts tika realizēts un man bija lieliska iespēja redzēt, kas notiek citās Eiropas valstīs un, kas tajā brīdī vēl nenotika Latvijā. Vēlāk es jau pārstāvēju pašvaldību organizācijas intereses un, kad parādījās pirmie likumdošanas uzmetumi par sociālo uzņēmējdarbību, es ar savu pieredzi un interesi aktīvi iesaistījos. Ikdienā strādāju ar 20 pašvaldībām un, kad Sociālā uzņēmuma likums tika pieņemts, sniedzu gan informāciju par sociālo uzņēmējdarbību, gan vēlāk informēju pašvaldības par labās prakses piemēriem.

Es joprojām darbojos arī kā pasniedzējs SIVA koledžā, kas ir klasiska sociālās uzņēmējdarbības mērķa grupa, jo koledžā mācās cilvēki ar īpašām vajadzībām. Es pasniedzu priekšmetu par projektu vadību, kuru balstu uz sociālo uzņēmējdarbību. Stāstu par iespējām un balstoties uz viņu interesēm cenšamies lekciju laikā izstrādāt mazus sociālās uzņēmējdarbības projektus, lai būtu zināšanas un prakse.

### ? Cik studentu ir noklausījušies Tavu kursu?

Sešu gadu laikā, kopš esmu pasniedzējs, tie kopā ir vairāki simti studentu.

### ? Kādu galveno lietu Tu iesaki saviem studentiem saistībā ar sociālo uzņēmējdarbību?

Sociālā uzņēmējdarbība paver jaunas iespējas, iesaku izmantot to kā sākumu kaut kam pavisam jaunam, sākt tieši šajā brīdī, neatlikt uz vēlāku laiku un nebaidīties!

## ? Kādi ir Tavi novērojumi Sociālo uzņēmumu komisijas locekļa statusā, kā Tu raksturotu sociālos uzņēmumus?

Manā skatījumā sociālos uzņēmumus varētu iedalīt trīs grupās. Lielākā daļa sociālo uzņēmumu ir bijušās nevalstiskās organizācijas, kuras attīsta savu uzņēmējdarbību un veicina sociālās uzņēmējdarbības jomu. Otrā daļa ir uzņēmēji no biznesa puses, kas savu biznesu ievirza sociālajā uzņēmējdarbībā. Trešā daļa ir pilnīgi jauni uzņēmēji, kuriem ir ideja un kuriem “deg acis” par savu ideju, kas ir gatavi to attīstīt tālāk.

Kopumā uz sociālā uzņēmuma statusu iegūšanu nāk daudz nobriedušāki projekti ar gatavām idejām un to realizēšanas iespējām, es viņiem visiem gribu novēlēt veiksmi un izdošanos!

## ? Trīs zelta padomi sociālajam uzņēmējam pirms statusa iegūšanas?

1. Pēdējos gados ir izstrādāta **virzne materiālu**, kas ir pieejami par sociālo uzņēmējdarbību, iesaku tos izmantot un rūpīgi sagatavoties, lai veidojas izpratne un zināšanas.
2. Labklājības ministrijas mājaslapā var atrast visu **sociālo uzņēmumu kontaktus**, līdz ar to iesaku atrast sev līdzīgos un nebaidīties jau ar esošu sociālo uzņēmumu sazināties, jo viņi visi savā būtībā ir ļoti atvērti un gatavi dalīties ar informāciju.
3. Kļūt par **Latvijas Sociālās uzņēmējdarbības asociācijas biedru**, jo tā uzņem ne tikai sociālos uzņēmumus, bet arī privātpersonas un sociālās uzņēmējdarbības veicējus. Tam, ko dara asociācija, ir liela pievienotā vērtība un var palīdzēt ceļā uz sava sociālās uzņēmējdarbības mērķa īstenošanu.

## ? Kam, Tavuprāt, būtu jāpievērš uzmanība sociālās uzņēmējdarbības turpmākajā attīstībā?

Līdz šim sociālā uzņēmējdarbība zināmā mērā ir balstījusies uz Eiropas Savienības projektiem. Būtu svarīgi, ja mums ir šie projekti, tad nodrošināt to nepārtrauktību, tāpat vajag būt kādam lielākam stimulam attiecībā uz sociālo uzņēmējdarbību, lai to uzsāktu.

Kas, manuprāt, līdz galam vēl nedarbojas, ir tas, ka ir konkursi vai citi atbalsta mehānismi, kuros var piedalīties vai pieteikties tikai nevalstiskās organizācijas, bet tajā pat laikā sociālais uzņēmums nevar izmantot šīs iespējas. Vajadzētu būt tā, ja ir ieviests kāds atbalsta mehānisms vai izsludināts konkurss, tad var piedalīties gan nevalstiska organizācija, gan biedrības, gan sociālie uzņēmumi, tādējādi visiem nodrošinot vienlīdzīgas iespējas.

Ir ļoti maz faktiski taustāmu privilēģiju, kuras sociālie uzņēmumi var izmantot. Jā, sociālajiem uzņēmumiem ir iespējas bez maksas izmantot telpas savā pašvaldībā, bet piemēru mums ir maz, un es gribētu redzēt, ka pašvaldības, atbalstot nozari, tās piedāvātu vairāk, lai sociālās uzņēmējdarbības idejas attīstās plašākā mērogā.

## ? **Kāda, Tavuprāt, varētu būt nākotnes vīzija pašvaldībās saistībā ar sociālo uzņēmējdarbību?**

Pašvaldībām ir lieliska iespēja būt par sociālo uzņēmumu sadarbības partneri un atbalstīt jaunu sociālo uzņēmumu rašanos savā novadā vai pilsētā. Pašvaldības noteikti var sniegt jau minēto atbalstu attiecībā uz telpām, ēkām bezatlīdzības lietošanā, tāpat katra pašvaldība var veidot arī pati savus atbalsta instrumentus un atbalstīt jau esošus sociālos uzņēmumus.

Daudzās pašvaldībās gada nogalēs ir dažādi konkursi, piemēram, gada labākais darbinieks, gada labākais uzņēmums. Lai arī sociālo uzņēmumu konkrētajā pašvaldībā, iespējams, ir maz, bet izteikt atzinību un apbalvot tos būtu ļoti vērtīgi.

Vēl ieteicams būtu organizēt sabiedrības informēšanas un izglītošanas pasākumus savā pašvaldībā, jo informācijas nekad nevar būt par daudz. Komunikācijai starp iesaistītajām pusēm ir liela nozīme visos sociālās uzņēmējdarbības attīstības posmos.

### **EKSPRESJAUTĀJUMI:**

- ? **Kas ir sociālais uzņēmējs?** Īpašs cilvēks, kurš ir sociāli atbildīgs.
- ? **Cik, Tavuprāt, sociālo uzņēmumu būs 2030.gadā Latvijā?** Gribētu, lai būtu vismaz 1000.
- ? **Ko Tu vēl gribētu uzzināt par sociālo uzņēmējdarbību?** Mani interesētu visi labās prakses piemēri, veiksmes stāsti, kas ir realizēti ar pašvaldību atbalstu.
- ? **Ja Tu rakstītu grāmatu par sociālo uzņēmējdarbību, par ko tā būtu?** Tā būtu uzņēmējdarbības grāmata ar akcentu uz sociālo uzņēmējdarbību, par to, kā vislabāk savienot sociālos un uzņēmējdarbības mērķus.
- ? **Kādas papildus zināšanas Tu gribētu iegūt par sociālo uzņēmējdarbību?** Vēl vairāk uzzināt citu valstu pieredzi, tā vienmēr nāk par labu.
- ? **Ar ko sākas Tava diena, kas palīdz Tev noskaņoties darbiem?** Es katru rītu uztaisu konkrētās dienas plānu, tas palīdz fokusēties un koncentrēties uz darāmajiem darbiem un dienas beigās atzīmēju paveikto.
- ? **Kāds ir Tavs šī gada plāns attiecībā uz sociālo uzņēmējdarbību?** Ar nepacietību gaidu jaunā LM sociālās uzņēmējdarbības projekta 2024.-2029.gadam vadlīnijas, lai informētu gan savus studentus, gan pašvaldības, ka ir sācijas nākamais posms sociālajā uzņēmējdarbībā.

**Paldies par interviju!**

## AKTUĀLI

Sociālās uzņēmējdarbības aktivitāšu cikla “Attīstām sociālo uzņēmējdarbību kopā!” ietvaros Latvijas Sociālās uzņēmējdarbības asociācija martā uzsāk **reģionālo pasākumu ciklu!** Kopskaitā notiks 5 pasākumi:

- 3.martā Preiļos informatīvais pasākums par sociālo uzņēmējdarbību **“Muzejs tumsā, suņu terapija un muiža – kas tiem kopīgs?”**. Ar saviem pieredzes stāstiem dalīsies Ingrīda Supe – atbalsta mājas “Brīvupes” radītāja, Maksims Mihejevs – muzeja “Neredzamā pasaule” vadītājs un Iveta Balčūne – sociālās uzņēmējdarbības vēstniece Rēzeknes novadā un Latgales reģionā, Lūznavas muižas pārvaldniece.

Sociālās uzņēmējdarbības aktivitāšu cikls  
**ATTĪSTĀM SOCIĀLO UZŅĒMĒJDARBĪBU KOPĀ!**

**“MUZEJS TUMSĀ, SUŅU TERAPIJA UN MUIŽA – KAS TIEM KOPĪGS?”**

Informatīvs pasākums LATGALES reģiona iedzīvotājiem par sociālo uzņēmējdarbību

3. martā Preiļos

IESULDIJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

Sociālā uzņēmējdarbība Latvijā

The poster features a background image of a wooden building with a tiled roof and two white dogs sitting on a wooden deck. It includes logos for the National Development Plan 2020, the European Union, and the Latvian Social Entrepreneurship Association.

- 10.martā Liepājā informatīvais pasākums par sociālo uzņēmējdarbību **“Saki godīgi, kā ir būt sociālajam uzņēmējam?”**. Ar saviem pieredzes stāstiem dalīsies Ruta Šenkevica – radošās maizes laboratorijas “Ramala” vadītāja, Natālija Jermolajeva – sociālā uzņēmuma “Correcty” dibinātāja un Tatjana Tarasova – sociālās uzņēmējdarbības vēstniece Liepājā, sociālā uzņēmuma “Tanyta” izveidotāja.

Sociālās uzņēmējdarbības attīstības cikls  
**ATTĪSTĀM SOCIĀLO UZŅĒMĒJDARBĪBU KOPĀ!**

**“SAKI GODĪGI, KĀ IR BŪT SOCIĀLAJAM UZŅĒMĒJAM?”**  
Informatīvs pasākums KURZEMES reģiona iedzīvotājiem par sociālo uzņēmējdarbību

10. martā Liepājā

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

Sociālā uzņēmējdarbība Latvijā

- 17.martā Valmierā informatīvais pasākums par sociālo uzņēmējdarbību **“Katrai problēmai ir rodams risinājums”**. Ar saviem pieredzes stāstiem dalīsies Līga Broduža – sociālās uzņēmējdarbības vēstniece, sociālā uzņēmuma “Dabas zirgi” dibinātāja un vadītāja, Laura Žukovska-Supe – sociālā uzņēmuma “Mans Peldkostīms” radītāja un Ligija Frišfelde – “Valmieras zaļā skolas” vadītāja.

Sociālās uzņēmējdarbības attīstības cikls  
**ATTĪSTĀM SOCIĀLO UZŅĒMĒJDARBĪBU KOPĀ!**

**“KATRAI PROBLĒMAI IR RODAMS RISINĀJUMS”**  
Informatīvs pasākums VIDZEMES reģiona iedzīvotājiem par sociālo uzņēmējdarbību

17. martā Valmierā

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

Sociālā uzņēmējdarbība Latvijā

- 31.martā Aizkrauklē informatīvais pasākums par sociālo uzņēmējdarbību **“Pēcpusdienas tēja ar Zemgales sociālajiem uzņēmējiem”**. Ar saviem pieredzes stāstiem dalīsies Gita Aizpure – sociālā uzņēmuma “4 vēji” pārstāve, Dace Indrika – sociālās uzņēmējdarbības vēstniece, kultūras un mākslas centra “Nātre”

vadītāja un Zane Rožkalna – sociālā uzņēmuma “BJMK” dibinātāja un vadītāja.

Sociālās uzņēmējdarbības aktivitāšu cikls  
**ATTĪSTĀM SOCIĀLO UZŅĒMĒJDARBĪBU KOPĀ!**

**“PĒCPUSDIENAS TĒJA AR ZEMGALES SOCIĀLAJIEM UZŅĒMĒJIEM”**

Informatīvs pasākums ZEMGALES reģiona iedzīvotājiem par sociālo uzņēmējdarbību

31. martā Aizkrauklē

Latvijas Sociālās Uzņēmējdarbības Asociācija

Sociālā uzņēmējdarbība Latvijā

INICIĀTIĪVAIĀS TĀVĀ NĀKOTNĒ

Logo: Nacionālais attīstības plāns 2020, Eiropas Savienība, Eiropas Sociālais fonds, Latvijas Sociālās Uzņēmējdarbības Asociācija.

- 5.aprīlī Siguldā informatīvais pasākums par sociālo uzņēmējdarbību **“Atklātas sarunas ar sociālajiem uzņēmējiem”**. Ar saviem pieredzes stāstiem dalīsies Mārcis Zanerips – Ogres novada sociālo uzņēmumu “Hopen grupa” un “PPII Mikausis” pārstāvis, Kristīne Jacino – “Engineering for children” vadītāja un Eva Viļķina – “Visi Var” dibinātāja un vadītāja.

Sociālās uzņēmējdarbības aktivitāšu cikls  
**ATTĪSTĀM SOCIĀLO UZŅĒMĒJDARBĪBU KOPĀ!**

**“ATKLĀTAS SARUNAS AR SOCIĀLAJIEM UZŅĒMĒJIEM”**

Informatīvs pasākums PIERĪGAS reģiona iedzīvotājiem par sociālo uzņēmējdarbību

5. aprīlī Siguldā

Latvijas Sociālās Uzņēmējdarbības Asociācija

Sociālā uzņēmējdarbība Latvijā

INICIĀTIĪVAIĀS TĀVĀ NĀKOTNĒ

Logo: Nacionālais attīstības plāns 2020, Eiropas Savienība, Eiropas Sociālais fonds, Latvijas Sociālās Uzņēmējdarbības Asociācija.

Plašāka informācija un pieteikšanās Latvijas Sociālās uzņēmējdarbības asociācijas mājaslapā: [www.sua.lv/kopa](http://www.sua.lv/kopa)